

Indult BETSBÖL Szeredán 4. April. 1787.

Mégis elegyefek a' hírek.

Mint hogy a' Magyar országi sónak hordása a' jelen-
 Való időben fokkal többbe kerül, mint ennekelőt-
 te; elvégezte ő Felsege, hogy ennekutánna minden
 máfa só 4. krajtzárral, első Áprilistől fogva, drágább
 lézen. Budán. 14. Már. 1787. — Ha valakinek a' F. Ts.
 és Királyi örökös Birodalmokban jószága, és valamely
 bizonyos jövedelme vagyon, ki az ő Felsege Birodalmán
 kívül, minden F. Ts. és Királyi szolgálat nélkül költiel
 ezeket; kettos adót fog fizetni a' maga jószágától és jöve-
 delmétől. — Mivel minden Prélátusoknak és szerzeti
 rendeknek magok bizonyos fizetések lézen; ezek-
 nek minden eddig vólt jószágaik elvétetvén, azok-
 nak jövedelmek az Ekklesia kozónséges pénz-tárjába
 tétetik. — Az edgyesültt Magyar Kantzellária fő
 Kantzelláriusának Gróf Pálfi Károly Úr ő Excellen-
 tziájának esztendei fizetése 20 ezer forint; a' más
 két V. Kantzellárius Uraknak u. m. Gróf Májlát,

és R. Sz. B. Gróf *Teleki Sámuel* Úr ő Excellentiájoknak tiz tiz ezer forint. — Ezen tökéletes hívségű kedves Jobbágyát, t. i. *Pálfi Károly* Úr ő Excellentiáját Hertzegi méltósággal kínálja vala nem régiben a' Monárkha; ki a' maga Urának kegyelmes-ségét meg-köszönnvén, ezt felelé; Felséges Uram! inkább szeretek úgy meghalni mint régi Gróf, hogy sem újj Hertzeg, és így, mint eredeti természetét szerető jó fa, nem akará, hogy más ág óltassék régi törökébe. — Ezen fő Méltóságnak Udvari Mesterét *Kállót* Urat F. Udvari Kontralorsággal kínálja vala nem régiben a' Monárkha; ki minekutánna ő Felségének kegyelmességét egész jobbágyi alázatos-sággal megköszönte volna, azon infálá a' Monárkát, hogy engedné-meg néki azon ő mostani jó Urának, kinek eddig kenyerét ette, szolgálatjában meghalni; mely hívségén ezen hívszolgának eltsudálkozván ő Felsége, megdítséré. Nem hagyta a' Grófis ezen hívséges szolgát jutalom nélkül; mert a' maga Jóságában fő Tanácsos gazdává tévén, esztendei fizetésül 4 ezer forintot rendelt számára, két Leányainak pedig három három száz forintokat. — Bétsben az idén 600 személlyeket ütött-meg a' gutta; kik többnyire mind életben vagynak, de testeknek félrészét olly erőtlen érzéketlenség fogta, hogy azt alig bírhatták. — Edgyéb uralkodó nyavalyánk, a' modi ragadó pestisen kívül, most semmi nintsen; de ez annyira uralkodik, közöttünk, kivált a' piros nép között; (már most nem fejér nép, miolta mindenek pirosra festik a' ripatyost) kik inkább a' rósa, mintsem az Isten képére szerettek volna teremtetni, hogy minyájan edgy Ispotályban láttatnak heverni: a' honnan — Tegnap előtt edgy Kisalfzonyon, edgy Vendégfogados hirtelen nyavallyájú Leányán; a' ki

a' kinek első tekintetreib rósák láttatnak vala húllani
örtzájáról, három izben vágván eret a' Borbély,
minekutánna edgy tsep vérét sem vehették volna,
mint edgy legszébb rósa szál, úgy plántáltaték a'
fárga halál veteményes kertébe. — Ama, már a'
mi Leveleinkbenis mindenek előtt esméretes Bétsi
Prédikáló Piárista Pap T. *Vizer* Úr, ki már a' múlt
esztendőben az idevaló Kárdinális Úrtól hivatalára
nézve, a' maga prédikátziójáért felfüggesztetett vala;
most ezen Kárdinális Hertzeg *Migázi* Úr előtt
olly betsületben vagyon, hogy ottan ottan a' maga
asztalához hívni méltóztatja. — Ez előtt 3 eszten-
dökkel *Neograd* Vármegyébe a' fejem művelés bé-
vítettetvén, az erre való vigyázás *Boditzki* névű
tehetős és okos emberre bízott vala. Ezen Férjfi,
a' fok akadályok közöttis annyira vitte a' dolgot,
hogy már most ezen Vármegyében 7 ezer élő sze-
derfánál több találtatik. Hogy ezen mivedelmet
még jobban elő mozdíthassa, ennek előtte edgyne-
hány hetekkel olly mesterséges találmányt alított-fel
Lofontzon, mellyen a' fejem legjobb móddal legom-
bojítottathatik, és már mioltától fogva az ő Felsége
költségén edgynehány magyar Leánykák ezt mivel-
ni megtanúlták; fokan mennek ezeknek nézésekre.
Legközelebb, ezen fejmet közönséges rámará fogják
vonni; mellyről akkor többet. — Magyar ország-
nak bizonyos részeiben, a' pálinka főzés mindenekre
nézve, kemény büntetés alatt megtiltatott. — A'
Kereskedőknek tudtokra adatik, hogy Székes-Fejér-
vár Városában a' Posztó Ványaloknál, a' magyar
Országai petsét (tzimer) alatt kulömb kulömb féle
posztók találtatnak. — A' F. Monárkha a' Móldvá-
ban és Sléfiában lévő Reformátusoknak a' két Ma-
gyar Hazában lejendő alamisna gyűjtést kegyelmesen
meg-

megengedte. — Kik a' Házába Oláh és Spanyol já-
 hokat kívánnak béhozni, jó pafsus mellett, azoknak
 vámoltatások elengedtetik. — A' Toskánai nagy
 Hertzegnek *Leopóldnak* edgyik Hertzeg fia a' Prufz-
 szus Király Leányával *Friderikával* házassági szo-
 vettségbe lépendő, mellynek tökéletes igazságát a'
 Német Országi Levelekis bizonyítják. Itt a' Prufz-
 szus Hertzeg *Kisafszony'* Római Tsászárnévá létele
 históriájának magyarázatja. E' szerént a' két fejű
 Sas az edgy fejű Salsal öfzve párasodván, talám
 még három fejű Sasis léfzen valahára. — Tréfá-
 lodnak-é, vagy bolondoznak? a' Lengyel országi
 hírek azt mondják: hogy a' Lengyel Király a' ma-
 ga Koronáját letévén; a' mi vólt kedves Hely-
 tartonk a' *Szaksz-Tesseni Albert* Hertzeg fogja fe-
 jébe tenni; és a' mostani Lengyel Király 3 Millio
 esztendeig való fizetéssel életének további részét
 Párisban fogná végzeni, — Ugyan a' Lengyel or-
 szági hírek tsufolodva nevetnek minket, kik azt
 gondoljuk, hogy a' Muszka Tsászárné tsak szándé-
 koznékis magát Kerfonésusban, vagy akár hóltis
 másut megkoronáztatni. Más tzél van itten; tsak
 ne ellenkeznék ezzel, a' mit edgy más Levélből
 olvasunk, hogy t. i. az Európai örökös békeszegen
 edgy feláldozhatatlan bogat kívánnának, a' meghólt
Versénes régi jovoslása szerént, kötni; és hogy
 minden Európai nagyobb Hatalmaságoknak hadi
 erejek tsak 100 ezer, belső tsendességet örző,
 fegyveres népre szállíttatnék. — A' közonséges Le-
 velek szerént, a' Muszka Tsászárnénak a' Római
 Pápától nem sok idő múlva lejendő meglátogatta-
 tása eltökélt szándéka ö Szentségének; és azt ír-
 ják, hogy ezen öfzve jövedelek *Rigánál* fogna
 megešni. — Angliában a' nagyobb parókájú Papok
 azt

azt az útat kezdték dolgozni, mellyszerént az egész Országban a' Papok' jövedelme edgyaránt olztattat, van fel, nem tsak az Úr Szöllőjének munkáisi között volt szent kenyér-irigység töröltesék-el, hanem effelett a' soványabb réten legelő nyájaknak is olly Lelki Pásztorok lehessen, mint a' leg gazdagabbaknak. Ezen Tzélnek ki-dolgozott módja már a' Parlamentumnak béadatott; ezután válikel, mit fog a' Parlamentum ez eránt végezni. — Azt erősítik a' Londoni hírek, hogy az Amérikanak újj Anglia nevet viselő részének *Kambridge* nevű városában lévő Univerfitásban a' *Béza* könyvét, a' maga régi formájában nyomtatják. — Nem régiben a' *Toskánai* Ministérium Titoknakját Gróf *Granni* Urat, a' Pápa parantsolatjára, magához hívatván a' Kardinális, minekutánna azon panaszkodott volna, hogy a' Florentziai Újságíró a' Római Udvar ellen, minden tartozkodás nélkül mindent hazudozna és közönségesse tenne; elégtételt kíván vala ez ellen magának; mellyre a' Gróf azt felelé; E' nem ministériumi, hanem az újságírok Törvény székét illeti; én ezekkel a' fok élű fegyverekkel perbe szállani nem akarok. — Edgy *Koppenhágai* Lakos olly okos újjonnan kigondolt fonó eszközt talált-fel, mellynek kerekei ha több személlyektől hajtatnak, az egész Országot el-tartja fonattal. Ezen Mesterségre a' mi eleven *Machinájinknak*is szükségek volna, hogy fonalér másu-vá ne szorúlnánk; de már ezeknek tüköris kék a' kerék mellé, hogy láthatnák fonaljuk' nyúlását. — Napról napra tökéletesebbedik a' világ, és az emberi elme kulömb kulömb féle hasznos dolgokat talál-fel. Minekutánna a' földiszén, vagy a' mint más-fok hívják, gyantás és büdösköves földel való hasznos tüzelés feltaláltatott; már most azt-is utánna talál-ták,

lálták, hogy ezen földnek a' tüzelésre alkalmatlanabb részéből Olajt csinálnak, mellyel ha a' 'Senedelyt megkenik, alkalmatlanná leszzen a' gyúlladásra, és az épületeket a' tüztől mególtalmazza. —

Háború és békeféség — edgyikse bizonyos.

A' *Márs* mezején irgalmatlan indulatokkal dühösködni kívánó háború fiainak-é, vagy az embert szerető és annak ártatlanúl kiontott vérétől írtozó örökös békeféség szeretőink hízkelkedjünk? nem tudjuk. Ha az Európai igaz emberi érzékenységekkel bíró józan gondolkozású Fejedelmek tzéljára tekintünk, örökös békeféséget szemlélünk; ha a' két Tsászári Udvaroknak a' Torökkal való kornyúlállásait gondolóra veszfzük, trombita, dobszó, és ágyú zengések rettentik füleinket. Hogy a' Torok Kersónésus felé 30 ezer fegyveres népet útnak indított, és hogy még meg annyi a' minden órán valo indulásra lábújhegyen áll, már abban tenki sem kételkedik. Natoliának *Sinapt* nevű városánál és kikötő-helyénél, a' Fekete-tengeren minden tengeri hadi-ereje öszve-gyült, és nem régiben a' F. Muszka Tsászárnénak, a' maga Konstantzinápolyban mulatozó követje *Sergio* Ur által tett azon kívánságára, hogy *Bessarábiát*, melly hajdan Krimióhoz tartozott, adná által, boszfzúságos rántzokba fzedett-homlokkal azt felelé a' *Súltán*: köszönnye-meg, ha Krimiat tovább Muszka hatalom alatt lenni engedem, és a' Muszka Követnek *Sergio* Urnakis azonnal tudtára adatá, hogy tovább Konstantzinápolyban magát meg ne mutatná; mert különben rozfzúl lenne dolga. Edgy szóval: a' Torok, már régtől fogva, bizonyos Európai Udvar által sajdítván a' két Tsászári Udvarokban elle-

ne tett tzel, egész hadi erejével készül a' *Márs* áldozatjára, és már *Asiába-is* 24 Vezéri követeket küldött; kik ezen áldozatra az ott lévő szilaj tulkokatis rendbe szedvén, megbizonyította, hogy ő légyen az, a' kitől Európában senki sem fél, és a' kinek a' *Muszka* még eddig egyedülis mindég kifutta az orrát. Hogy ezen, mind eddig számba se vett, hírnek szele nem fuvatlan indúlt légyen, bizonyítja azon nem régiben Bétsbe érkezett *Frantzia Követ*, ki az itten mulatozó *Frantzia Követnek*, és az a' *Status Kantzellarius*, *Hertzeg Kaunitz Úrnak* olly petsétes Levelet ada által, mellyben a' mi *F. Monárkhánk* arra kérettetik vala, hogy a' *Török Udvar* a' *Muszka Udvar* felettébb való kívánsága ellen óltalmazná. Ezen *Párisi Követ*, Bétsbe hozott Levelenek megadása után, edgy más 'Sebében lévő, és a' *Muszka Tsászárnénak* szolló Levéllel, jól megseálván, *Kiov* felé indúla, és már most az ezekből következő híreket nagy ohajtással várjuk. — Mind-ezeknek így létek után-is, hogy a' mi *F. Urunk* ezen hónapnak 10-dikén *Kiov* felé (nem mérjük mondani: *Kerfonésus*: mert még tsak itt a' *Tsászárné*, és hogy tovább mennyen bizonylalan) minden bizonnyal indulandó légyen, azt a' *N. M. Testorzó* vitézeknek tett tegnapelőtti rendelés bizonyítja. — Hogy a' *Lengyel Királyis* a' *Nagy Katharinát* *Kiovban* *Udvarollya*, már a' mindenekelőtt tudva lévő dolog. Ezen *Királynak* minden uti készületei között legnevezetesebbnek mondják edgy *Briliántokkal* kirkott *Lengyel dolmánya* gallerát, melly 30 ezer aranyokban került. A' *Királynak* elmenetele előtt, (azt írják a' *Varsoviai* hírek) a' *Pápa* ottan mulatozó *Nunciusa* jelenté a' *Királynak*, hogy ő a' maga *Udvarától* edgy *Bullát* kapott légyen; melly ezt a'

Könyvet: *Mi a' Pápa?* átok alá vetette, és hogy olly szándékkal volna, hogy ezt a' Puspokokkal közölje. A' Király a' Nunciusnak ezen jelentését szívesen fogadván, leg-ottan jelenté a' Nunciusnak, hogy néki minden böjti napokon húst enni, és minden tilalmas könyveket olvashatni kérjen engedelmet Romából. — Hogy a' levegő megne romoljon, és hogy a' betegek annál jobb móddal gyógyíttathassanak, az a' híre, hogy azt a' szörnyű épületet, a' Bétsi betegek' közönséges házát ki-fognák uresíteni; az egész *Lázári* terget több helyekre osztani, és azon nagy Épületet a' 'Sidok számára alkalmaztatni, hól minden Bétsben lévő *Izraéliták* kéntele-níttetnének edgyütt lakni. — Erdélybol Tordáról tudósíttatunk, hogy itten a' só-vágó Aknától fogva egész *Károly - Fejérvárig*, hól a' sót a' Marosvizére szokták tenni, kitöltött út készíttetett; melly a' maga jóltévő Urának nevét kívánván viselni, közönségesen *Tsászár uttyának* nevezteték. Ezen kétszeres szerentséden kis Hazában a' télenis igen fok gyilkosságok és ragadozások mentenek ugyan végben; mindazonáltal a' közönséges tsendeiség uralkodik. — A' múlt Szombaton 12 órakor a' F. Monárkha Hertzeg *Lichtenstainnal*, Feldmarsal *Lascival* és fok Hertzegi Dámákkal éppen akkor érkezék a' mi Typográphiánkba (a' süketek és Némák próbája lévén) midön a' mi Hibás *Kurirunk* másodikszor nyomtattatik vala; mellyből edgyet még a' Hertzeg Dámákis magokkal elvivének, és a' F. Monárkha az első lapot maga elolvasá. — A' XXVI-dik Kurir itt van meg jobbítva; jó lesz az első folytásnak.